

Συνοπτική έκθεση ποιότητας για χρήστες

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Γενικά

Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) καταρτίζεται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), παράλληλα με τον εθνικό Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ), από τον Ιανουάριο 1996.

Σκοπός και χρησιμότητα των ΕνΔΤΚ

Οι Εναρμονισμένοι Δείκτες Τιμών Καταναλωτή καταρτίζονται από τα Κράτη Μέλη της Ε.Ε., σύμφωνα με Κοινοτικούς Κανονισμούς, με σκοπό να παρέχουν συγκρίσιμα στοιχεία για τον πληθωρισμό των Κρατών Μελών και για το κριτήριο σύγκλισης της σταθερότητας των τιμών, στο πλαίσιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.

Οι ΕνΔΤΚ αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό του Ευρωπαϊκού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (EICP-European Index of Consumer Prices) και του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή της Νομισματικής Ένωσης (MUICP- Monetary Union Index of Consumer Prices), οι οποίοι παρέχουν τα επίσημα μέτρα πληθωρισμού στην Ε.Ε. (27 Κράτη Μέλη) και στην Ευρωζώνη (19 Κράτη-μέλη) αντίστοιχα.

Νομικό πλαίσιο

Οι Εναρμονισμένοι Δείκτες Τιμών Καταναλωτή καταρτίζονται στα πλαίσια του κανονισμού (ΕΕ) 2016/792 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 2016 για τους εναρμονισμένους δείκτες τιμών καταναλωτή και τον δείκτη τιμών κατοικιών και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2494/95 του Συμβουλίου.

Περίοδος αναφοράς

Μήνας

Βάση

Δεκέμβριος προηγούμενου έτους.

Έτος αναφοράς

2015=100,0, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1708/2005.

Χαρακτηριστικά των ΕνΔΤΚ

Χαρακτηριστικό γνώρισμα των ΕνΔΤΚ είναι ότι καταρτίζονται σύμφωνα με μια σειρά τεχνικών μέτρων, όπως αυτά ορίζονται από τους σχετικούς Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα κυριότερα από αυτά είναι: η χρησιμοποίηση ενιαίας ταξινόμησης των ειδών (COICOP5/HICP), η επιλογή του τύπου υπολογισμού των ατομικών δεικτών, η γεωγραφική και πληθυσμιακή κάλυψη συνόλου χώρας, η κάλυψη των ειδών και η κατάρτιση συγκεκριμένων υποδεικτών, οι ελάχιστες προδιαγραφές για την τιμοληψία και τη δειγματοληψία, οι προσαρμογές λόγω ποιοτικών διαφορών των ειδών, η ενιαία αντιμετώπιση των τιμολογίων των επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας, καθώς επίσης το κοινό έτος αναφοράς (2015=100,0) και οι αναδρομικοί υπολογισμοί στοιχείων από τον Ιανουάριο 1996 και εξής.

Γεωγραφική και πληθυσμιακή κάλυψη των ΕνΔΤΚ

Η γεωγραφική και πληθυσμιακή κάλυψη των ΕνΔΤΚ καθορίζεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ.1749/96, ο οποίος ορίζει ότι ο ΕνΔΤΚ κάθε Κράτους Μέλους πρέπει να καλύπτει όλες τις καταναλωτικές δαπάνες που πραγματοποιούνται στην οικονομική επικράτεια του Κράτους Μέλους.

Ταξινόμηση των ειδών

Η ταξινόμηση των ειδών (αγαθών και υπηρεσιών) που περιλαμβάνονται στον Δείκτη βασίζεται στη διεθνή ταξινόμηση COICOP (Ταξινόμηση της ατομικής κατανάλωσης κατά σκοπό) και, ιδιαίτερα, όπως αυτή έχει προσαρμοσθεί για τις ανάγκες των ΕνΔΤΚ των Κρατών Μελών της ΕΕ με την ταξινόμηση COICOP5/HICP.

Συντελεστές στάθμισης των ειδών

Οι συντελεστές στάθμισης των ειδών των ΕνΔΤΚ υπολογίζονται βάσει των καταναλωτικών δαπανών, που πραγματοποιούνται στην οικονομική επικράτεια κάθε Κράτους Μέλους, ανεξάρτητα από ποιους γίνονται (ιδιωτικά νοικοκυριά, συλλογικά νοικοκυριά, τουρίστες).

Συνεπώς, στις δαπάνες για τον υπολογισμό των συντελεστών στάθμισης των ειδών συμπεριλαμβάνονται οι δαπάνες των ιδιωτικών νοικοκυριών, οι δαπάνες των ξένων επισκεπτών (τουριστών) και οι δαπάνες των ατόμων που διαμένουν σε ιδρύματα, ενώ εξαιρούνται οι δαπάνες των μόνιμων κατοίκων στην αλλοδαπή.

Πηγές προέλευσης των στοιχείων δαπανών για τον υπολογισμό των συντελεστών στάθμισης των ειδών του ΕνΔΤΚ είναι οι Εθνικοί Λογαριασμοί και η Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ) όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1114/2010.

Συλλεγόμενες τιμές

Οι τιμές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των ΕνΔΤΚ είναι οι πραγματικά καταβαλλόμενες τιμές από τα νοικοκυριά, για την αγορά αγαθών και υπηρεσιών

Σύγκριση του ΕνΔΤΚ και του εθνικού ΔΤΚ

Μεταξύ του εθνικού ΔΤΚ και του ΕνΔΤΚ υπάρχουν ομοιότητες, αλλά και διαφορές.

Οι ομοιότητες αναφέρονται στα εξής σημεία:

- Γεωγραφική κάλυψη, δεδομένου ότι και οι δύο δείκτες αναφέρονται στο σύνολο χώρας.
- Πόλεις τιμοληψίας.
- Κάλυψη ειδών, με εξαίρεση τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων και την εισφορά για δημόσια τηλεόραση, που δεν περιλαμβάνονται στον ΕνΔΤΚ.
- Χρήση της ταξινόμησης ειδών COICOP5/HICP.
- Πηγές τιμοληψίας.
- Συχνότητα τιμοληψίας.
- Στοιχεία τιμών.
- Μέθοδος υπολογισμού των χρονολογικών σειρών (αλυσωτή σύνδεση)
- Χρήση του ίδιου τύπου για τον υπολογισμό των ατομικών δεικτών των πόλεων τιμοληψίας (γεωμετρικός μέσος όρος).
- Αντιμετώπιση της εποχικότητας των ειδών, των μειωμένων τιμών και των ελλειπουσών τιμών.
- Ημερομηνίες ανακοίνωσης των δύο δεικτών.
- Ετήσια επικαιροποίηση των σταθμίσεων και προσαρμογής τους στις τιμές του προηγούμενου Δεκεμβρίου.

Οι διαφορές αναφέρονται στα εξής σημεία:

- Το έτος αναφοράς του ΕνΔΤΚ είναι το 2015=100,0 και του εθνικού ΔΤΚ το 2020=100,0.
- Ο ΕνΔΤΚ καλύπτει τις καταναλωτικές δαπάνες που πραγματοποιούνται στην οικονομική επικράτεια της χώρας ανεξάρτητα από ποιους γίνονται (μόνιμοι ή μη μόνιμοι κάτοικοι), ενώ ο εθνικός ΔΤΚ καλύπτει τις καταναλωτικές δαπάνες των ιδιωτικών νοικοκυριών μόνιμων κατοίκων στην οικονομική επικράτεια και στην αλλοδαπή.
- Οι συντελεστές στάθμισης των ειδών του ΕνΔΤΚ υπολογίζονται βάσει στοιχείων των Εθνικών Λογαριασμών και της ΕΟΠ ενώ του εθνικού ΔΤΚ υπολογίζονται βάσει στοιχείων της ΕΟΠ.

Δημοσίευση στοιχείων

Τα στοιχεία του ΕνΔΤΚ ανακοινώνονται, μηνιαίως, βάσει του ημερολογίου ανακοινώσεων δελτίων τύπου της ΕΛΣΤΑΤ. Η διάθεση των χρονοσειρών του δείκτη με το ίδιο έτος αναφοράς (2015=100,0) γίνεται, αναδρομικά, από τον Ιανουάριο του 1996.

Παραπομπές

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη μεθοδολογία κατάρτισης και υπολογισμού του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή καθώς και στοιχεία χρονολογικών σειρών διατίθενται στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ (www.statistics.gr).

Συνοπτική έκθεση ποιότητας για χρήστες

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή με σταθερούς φόρους

Γενικά

Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή με σταθερούς φόρους (ΕνΔΤΚ-ΣΦ) μετρά τις μεταβολές στις τιμές καταναλωτή, χωρίς την επίπτωση των μεταβολών των φόρων επί των αγαθών και υπηρεσιών, εντός της ίδιας χρονικής περιόδου. Ο ΕνΔΤΚ-ΣΦ δεν αποδίδει την ακριβή μέτρηση της επίπτωσης της μεταβολής των φόρων, αλλά παρέχει μία ένδειξη για το ανώτερο όριο αυτής της επίπτωσης.

Υπολογισμός

Ο ΕνΔΤΚ-ΣΦ ακολουθεί τις ίδιες αρχές υπολογισμού όπως ο ΕνΔΤΚ, τα ίδια αγαθά και υπηρεσίες όπως αυτά καλύπτονται από τον ΕνΔΤΚ και τις ίδιες σταθμίσεις όπως εφαρμόζονται για τον ΕνΔΤΚ. Βασίζεται όμως σε τιμές ειδών με σταθερούς συντελεστές φόρων, του Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους.

Κάλυψη φόρων

Οι φόροι που λαμβάνονται υπόψη για τον ΕνΔΤΚ-ΣΦ είναι αυτοί που συνδέονται άμεσα με την τελική κατανάλωση, και είναι:

- Φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ).
- Ειδικό φόρο κατανάλωσης στα αλκοολούχα ποτά, στον καπνό, στα καύσιμα και στα προϊόντα ενέργειας (βενζίνη, πετρέλαιο θέρμανσης, φυσικό αέριο, ηλεκτρισμός), στα αυτοκίνητα και στην κινητή τηλεφωνία.
- Τέλη σε ειδικά είδη, όπως αυτοκίνητα (τέλος ταξινόμησης).

Διαφορές μεταξύ ΕνΔΤΚ και ΕνΔΤΚ-ΣΦ

Η διαφορά στα ποσοστά μεταβολής μεταξύ του ΕνΔΤΚ και του ΕνΔΤΚ-ΣΦ δείχνει τη θεωρητική επίπτωση της μεταβολής των φόρων στο συνολικό επίπεδο μεταβολής των τιμών.

Νομικό πλαίσιο

Ο ΕνΔΤΚ-ΣΦ καταρτίζεται από τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 119/2013 της Επιτροπής, << για τη θέσπιση εναρμονισμένων δεικτών τιμών καταναλωτή με σταθερούς φορολογικούς συντελεστές >>.

Περίοδος αναφοράς

Μήνας

Βάση

Δεκέμβριος προηγούμενου έτους.

Έτος αναφοράς

2015=100,0, σύμφωνα με τον Κανονισμό ΕΕ 2015/2010.

Δημοσίευση στοιχείων

Τα στοιχεία του ΕνΔΤΚ-ΣΦ ανακοινώνονται μαζί με τον ΕνΔΤΚ στα δελτία τύπου της ΕΛΣΤΑΤ.